איתיביה אמר לו "השאילני פרתך" אמר לו "קונם פרה שאני קנוי לך, נכסי עליך אם יש לי פרה אלא זו", "השאילני קרדומך" אמר לו "קונם קרדום (ה) (שיש) לי שאני קנוי, נכסי עלי אם יש לי קרדום אלא זה" ונמצא שיש לו, *"בחיין אסור, מת או שנתנה לו במתנה הרי זה מותר" א"ר אחא בריה דרב איקא: לשניתנה לו על ידי אחר, א"ר אשי דיקא נמי דקתני שניתנה לו ולא קתני שנתנה לו, בעא מיניה רבא מרב נחמן: יש מעילה בקונמות או לא? אמר ליה תניתוה: בקום שנוטלין עליה שכר ותיפול הנאה להקדש, למימרא כי הקדש מה הקדש יש בו מעילה אף קונמות יש בהן מעילה? כתנאי *קונם כבר זו הקדש ואכלה בין הוא ובין חבירו מעל לפיכך יש לה פדיון, כבר זו עלי (ג) הקדש ואכלה: הוא מעל חבירו לא מעל לפיכך אין לה פדיון, דבר"א בין כך ובין כך לא מעל לפי שאין מעילה בקונמות. א"ל רב אחא בריה דרב אויא לרב אשי "כברי עליך" ונתנה לו במתנה מי מעל: למעול מקבל נותן הא לא אסירא עליה, למעול מקבל יכול דאמר "היתירא בעיתי" איסורא לא בעיתי? אמר ליה: מקבל מעל לכשיוציא שכל המוציא מעות הקדש לחולין כסבור של חולין הוא מועל אף זה מועל:

מתני'

פ"ג קונם פרה שאני הנאה לך. והכי משמע קונם יהו עליך שאר פרות שיש לי שאני מהנה לך כלומר שאין לי פרה אחרת וזו שיש לי חיי משאילך שזו לא רצה להשאילו והאחרות אסורות עליו בנדר לו נכסי אסורין עליך אם יש לי פרה אחרת אסור ליטול (נ) ליהנות: **קונם קורדום שיש לי שאיני קנוי**-כלומר עלה קניתי קורדום אחר וזה איני משאילך שאני צריך לו לו שאמר לו קונם נכסי יהו אסורים עלי אם יש לי קורדום אחר אלא זה ונמצא שיש לו קורדום אחר: **בחיין אסור**. בעל הקורדום אסור ליהנות מנכסיו כל ימי חיין אי נמי בחיין דמדיר אסורין נכסיו על המודר: **מת**. המשאיל: **או שנתנה לו במתנה**. למודר אמר לן המורה האי דקתני מת לא קאי אסיפא כלל דהיכי מצי קתני אסיפא [דהא] קתני נכסי עלי מת או שנתנה לו במתנה הרי זה מותר מי מותר הרי אנפשיה קאמר אלא אריבא קתני אהשאילני פרתך שאם מת המדיר מותר בפרה או בנכסיו של מדיר דהא אמר נכסי (ד) ומאחר שמת לאו נכסיה דידיה איתו והכא נמי אם ניתנו לו במתנה ואמר לן המורה דכה"ג שאני הנאה שאינו קנוי כיון לשון בני אדם [הן] (שרי) דהכי היו עודרים בירושלים ובגדרים הלך אחר לשון בני אדם קתני שניתנו לו במתנה הרי זה מותר וקשיא לרבא דאמר אע"ג דהיב ליה במתנה אסור: **אמר לך רבא הכא במאי עסקינן כגון שניתנה לו על ידי אחר**. שבעל הפרה נתנו לאחר ואותו אחר נתנו לשואל ולהכי מותר שכבר הוציאה משאיל מרשותו כשנתנה לאחר אבל היכא דאמר ליה ככרי עליך ולא נתנה לו על ידי אחר הוא ולא יצאת מרשותו קודם לכן אסור ולא דמי להיכא דאיגנבה מיניה משום דהיכא דאיגנבה מיניה הוא ושלא מדעתו דבעל הכבר יצא מרשותו כעודה בידו דמי ואסור אבל היכא שנתנה לו במתנה על ידי אחר יצאת מרשותו מדעתו: **ולא קתני שנתנה לו**. דמשמע שהוא עצמו נתנו לו: **יש מעילה בקונמות**. היכא דאמר קונם ככר זה ואכלו מי הוי בהקדש מעליא דיש בו מעילה ומעל או לא: **[מניסוי מקום] שנוטלין עליה שכר**. ומודר הייט דאמר קונם ומדמי ליה להקדש: **קונם ככר זה הקדש**. שאמר בלשון הקדש ובלשון קונם והוא הדין נמי לא אמרה אלא בלשון קונם: **בין הוא בין חבירו מעל**. שהרי הקדישה סתם אחולי עלמא: **לפיכך**. הואיל ויש בה מעילה יש בה פדיון ואיצטה לחולין דהוי כשאר הקדש: **אמר זו עלי הקדש**. כיון דאמר "עלי" עליה דידיה שוויה הקדש והוא מעל אם אכל חייב לשלומי: **חבירו לא מעל**. דלא אסרה אלא על עצמו וגבי חבירו הוי כחולין: **לפיכך אין לה פדיון**. שהוא עצמו אין יכול לפדותה לעולם שהרי אמר "עלי" ולא על אחר ואחר אין יכול למעול בה: **בין כך ובין כך**. בין אמר סתם בין אמר עלי לא מעל בין הוא ובין חבירו אף על פי שאמר הקדש כיון דאמר נמי "קונם" שאין מעילה בקונמות: **מי מעל**. אליבא דמאן דאמר יש מעילה בקונמות קבעי: **הא לא אסירא עליה**. דעתו: **היתירא בעיתא לי דמיחיב לי איסורא לא בעיתי**. כלומר דבתורת היתר קבלתיה ממך ולא בתורת איסור: **וכסבור של חולין הן** (ה) **מעל**. (לשון "אכי" כמי אף זה המקבל אע"פ שסבור זה המקבל שהיתר הוא, כי אכלה מעל: מתני'

איתיביה אמר לו "השאילני פרתך" אמר לו "קונם פרה שאני קנוי לך, נכסי עליך אם יש לי פרה אלא זו", "השאילני קרדומך" אמר לו "קונם קרדום (ה) (שיש) לי שאני קנוי, נכסי עלי אם יש לי קרדום אלא זה" ונמצא שיש לו, *"בחיין אסור, מת או שנתנה לו במתנה הרי זה מותר" א"ר אחא בריה דרב איקא: לשניתנה לו על ידי אחר, א"ר אשי דיקא נמי דקתני שניתנה לו ולא קתני שנתנה לו, בעא מיניה רבא מרב נחמן: יש מעילה בקונמות או לא? אמר ליה תניתוה: בקום שנוטלין עליה שכר ותיפול הנאה להקדש, למימרא כי הקדש מה הקדש יש בו מעילה אף קונמות יש בהן מעילה? כתנאי *קונם כבר זו הקדש ואכלה בין הוא ובין חבירו מעל לפיכך יש לה פדיון, כבר זו עלי (ג) הקדש ואכלה: הוא מעל חבירו לא מעל לפיכך אין לה פדיון, דבר"א בין כך ובין כך לא מעל לפי שאין מעילה בקונמות. א"ל רב אחא בריה דרב אויא לרב אשי "כברי עליך" ונתנה לו במתנה מי מעל: למעול מקבל נותן הא לא אסירא עליה, למעול מקבל יכול דאמר "היתירא בעיתי" איסורא לא בעיתי? אמר ליה: מקבל מעל לכשיוציא שכל המוציא מעות הקדש לחולין כסבור של חולין הוא מועל אף זה מועל:

מתני'

דהכי דלא מיתסרה אלא עליה כי מתהני איהו מיהא מעל: **חבירו לא מעל לפיכך אין לה פדיון**. דכיון דחבירו לא מעל לא אלים כהקדש למתפס פדיונה: **וחב"א בין כך ובין כך לא מעל** לפי שאין מעילה בקונמות. **בין בקונם כללי אסור לכל בין בקונם פרטי**: ולענין הלכה קי"ל כר"מ דיש מעילה בקונמות דהא רב נחמן פסיגו ליה לרבא ממתניתין שיש מעילה וכפ' שבועות שתים בתרא (דף כב:) נמי מפסיגן דר"מ לרבנן הלכך קי"ל דיש מעילה וקי"ל נמי דקונם כללי יש לו פדיון ומסתפקא לי מאן דמעל בקונמות אי משתרי ההוא קונם לבתר דמעיל להקדש שיוצא לחולין ע"י מעילה: **כברי עליך ונתנה לו במתנה** מי מעל. כלומר מי מעל בנתינה זו דכיון דיש מעילה כי היכי דאמר בהקדש *דנטל אבן או קורה של הקדש מעל אע"פ שלא הוציאה הכא נמי מכיון שזכה בה שייכא מעילה שיצאה מרשות אחר וכנכסה לרשות מקבל: **למעול נותן הא לא אסירא עליה**. ומאלן תשובה להרמב"ם ז"ל שכתב (בפרק) המדיר את חבירו והאכילו לוקה משום לא יחל דברו כמו שכתבתי למעלה בפ' ואלו מותרים*: **למעול מקבל יכול דאמר היתירא בעיתא איסורא לא בעיתא**. שאילו היה יודע שהוא של איסור לא היה רוצה לזכות בה ונמצא זכיה בטעות ואינה זכיה ואע"ג דבמוציא מרשות הקדש אפשר דאפי' בטעות מעל שאני הכא שהוא לא הוציאה אלא חבירו הוציאה וזה לא עשה אלא שקבלה: **אמר ליה מקבל מעל לכשיוציא**. כלומר מהשתא אין אחד מהם מועל מהכך טעמי דאמרת אלא מיהו לכשיוציא מעל, נהי דגבי זכיה אמרינן דזכיה בטעות היא לכשיוציא לא אמרינן הכי, מידי דהוה אכל מוציא מעות הקדש לחולין: ירושלמי כדר מן הכבר מהו למחס בו את ידיו ולא ליפטיטה: מתני'

שאין לי פרה אחרת ואם יש לי מהא קונם עליך או שאמר בלשון הזה נכסי עליך קונם אם יש לי פרה אלא זו שאני עושה בה מלאכתי ונמצא שיש לו פרה אחרת ושתה נאסרה הפרה והנכסים עליו ונני קונם אמי ה"פ כדפירשתי: **מת** או שנתנה לו במתנה מותרת. מת דמו לא מיקרו פרה וקרדום שלו וכן שנתנה לו במתנה מותרת וקס"ל שנתנה המדיר למודר ומשני שניתנה לו על ידי אחר לפירוש שני לעטיל ניחא דפריך מנתנה לו במתנה דאפרה ומקרדום קאי ואע"ג דלא אמר עליך אבל נפי' דאמרן לעטיל דפייק ומפליג קשה מאי פריך מנתנה לו פרה וקרדום הא לא אמר עליך וי"ל דלפי פירוש לאמרן נרם שניתנו לשון כלים וקאי אמי מנכסים ודומק הוא שבכל הספרים נרסי' שניתן לשון יחיד דמשמע דקאי דוקא אפרה ומקרדום ע"כ כפירוש שני ומ"ת אכתי היא נופה מקשה לך אמאי לא תנא שניתנו משום נכסים הלא מייתי מתנה גם מנכסים וי"ל מ"מ לא נחת לאמתניתין דפרה וקרדום שהיה רולה לישאל אמנו היה פיקח הכדר ואם כמה מלאכתי ונמצא שיש לו פרה אחרת ושתה נאסרה הפרה והנכסים עליו ונני קונם אמי ה"פ כדפירשתי: **מת** לא שנתנה לו במתנה מותרת. מת דמו לא מיקרו פרה וקרדום שלו וכן שנתנה לו במתנה מותרת וקס"ל שנתנה המדיר למודר ומשני שניתנה לו על ידי אחר לפירוש שני לעטיל ניחא דפריך מנתנה לו במתנה דאפרה ומקרדום קאי ואע"ג דלא אמר עליך אבל נפי' דאמרן לעטיל דפייק ומפליג קשה מאי פריך מנתנה לו פרה וקרדום הא לא אמר עליך וי"ל דלפי פירוש לאמרן נרם שניתנו לשון כלים וקאי אמי מנכסים ודומק הוא שבכל הספרים נרסי' שניתן לשון יחיד דמשמע דקאי דוקא אפרה ומ